ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ЗА 2025 г.
ОБЩИНА БРЕЗНИК

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за закрила на детето е разработена в съответствие с националните и международни стандарти - Конвенцията за правата на детето на ООН; Закон за закрила на детето, Правилник за прилагане на закона за закрила на детето; Закон за социални услуги и Правилника за неговото прилагане, Закон за защита от домашно насилие, Концепция за държавна политика в областта на правосъдието за детето; Закон за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане, Наредба за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях; Наредба за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, както и за тяхната реинтеграция; Наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца; Наредба за специализирана закрила на деца на обществени места; Наредба №I-51 от 12.03.2001 г. за условията и реда за предоставяне на полицейска закрила на детето; Актуализиран план за действие за изпълнение на Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България" /до 2025г./ включително.

Общинската програма документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето - „Дете е всяко физическо лице до навършването на 18 години". Закрилата на детето се основава на следните принципи:

- ✓ зачитане и уважение на личността на детето;
- ✓ отглеждане на детето в семейна среда;
- ✓ осигуряване най-добрия интерес на детето;
- ✓ специална закрила на дете в риск;
- ✓ насърчаване на доброволното участие в дейностите по закрилата на детето;
- ✓ подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация;

- ✓ временен характер на ограничителните мерки;
- ✓ незабавност на действията по закрила на детето;
- ✓ грижа в съответствие с потребностите на детето;
- ✓ осигуряване развитието на дете с изявени дарби;
- ✓ насърчаване на отговорното родителство;
- ✓ подкрепа на семейството;
- ✓ превантивни мерки за сигурност и закрила на детето;
- ✓ контрол по ефективността на предприетите мерки.

Повишаване на благосъстоянието на детето изисква утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области - образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

II. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ

1. Социална политика. Намаляване на детската бедност. Създаване на условията за социално включване на децата.
2. Здравеопазване. Подобряване здравето на децата.
3. Образование. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование.
4. Правоохранителна и съдебна система.
5. Насърчаване на участието на деца.
6. Спорт, култура и дейности през свободното време.

Дейностите, включени в програмата са съобразени с потребностите за грижата за децата в община Брезник и са предложени от широк кръг заинтересовани институции, работещи за осигуряване израстването, развитието и безопасността на децата. Заложени са реално изпълними дейности, които да спомогнат за развитието на политиките за детето в отделните сектори и за постигане на по-ефективна защита и гаранции на основните права на децата от общината във всички сфери на обществения живот.

Общинската програма за закрила на детето е разработена от Комисията за детето към Община Брезник, определена със заповед № РД_2-150/01.03.2023 г. на Кмета на община Брезник и е съгласувана от Председателя на Комисията по приемна грижа, създадена към Регионална дирекция за социално подпомагане – Перник, /на основание чл. 5а, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях/, по отношение видовете и брой приемни семейства, включени в нея.

I. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА. НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕТСКАТА БЕДНОСТ. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ДЕЦАТА.				
Цел	**Дейност**	**Индикатори**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**
1. Гарантиране правото на детето да живее в семейна среда и на контакт и с двамата родители	1.1. Насочване към програми за заетост и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане; 1.2. Насочване на родители и деца към ползване на общодостъпни и специализирани социални услуги, предоставяни в Центровете за обществена подкрепа, Центровете за социална рехабилитация и интеграция, Дневните центрове, Кризисните центрове и Центрове за настаняване от семеен тип на територията на Дирекция „Социално подпомагане“ – Перник, чрез изготвяне на оценка на потребностите на детето и/или издаване на административна заповед на директор ДСП; 1.3.Предоставяне на месечни финансови помощи за социално слаби лица и разширяване обхвата им чрез повишаване на подоходните критерии; 1.4. Обхват и месечно финансово подпомагане на семействата с деца до завършване на средно образование на детето, но не повече от 20 годишна възраст, обвързана с редовното посещаване на училище и подготвителни групи в детска градина; 1.5. Разширяване обхвата за еднократно подпомагане за ученици във диапазон до 4-ти клас и ученици, записани в 8-ми клас, без оглед на доходите на семейството; 1.6. Създаване на координация между Дирекция „Социално подпомагане“ – Перник Дирекция “Бюро по труда“ – Перник в посока подкрепа на професионално консултиране и преориентиране с оглед на променящите се условия на труд и	Подобряване на социален статус и среда за отглеждане на детето в биологичното му семейство. Финансова помощ и гарантиране на сигурна семейна среда.	Дирекция „Социално подпомагане“-Перник, Доставчици на социални услуги с териториален обхват на Дирекция „СП“-Перник Дирекция „Бюро по труда”-филиал Брезник Община Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	особености на местно ниво; 1.7. Осигуряване на по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на родителите с деца от 0 до 5 годишна възраст и предоставяне на заетост на безработни лица, чрез осигуряване на възможности за полагане на грижи за отглеждане на деца чрез програма „Родители в заетост".			
2. Подобряване на политиките в областта на децата и семейството.	2.1. Социалната работа с дете в риск е насочена към подобряване положението на детето, както и към промяна на семейната среда. Повишаване на капацитета за грижа, сигурност и безопасност чрез ползване на социални услуги и социално подпомагане. Екипна работа с образователните институции на територията на общината при идентифициране на начални рискове за дете и предприемане на превантивни мерки за подкрепа; 2.2. Социално - превантивна дейност и насочване към ползване на социални услуги за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията между родителите и прилагане на Механизъм за работа и сътрудничество между институциите по случаи на деца въвлечени в родителски конфликти; 2.3. Организиране на групи за взаимопомощ и подкрепа на семейства при идентифициран риск от изоставянето на деца и работа при реинтеграция чрез мерки за закрила в семейна среда в зависимост от възможностите на семейството и потребностите на детето.	Своевременни проверки във връзка с постъпили сигнали за нарушаване правата на дете. Изготвяне на първоначална оценка на потребностите и/или направление за ползване на социални услуги. Осигуряване правото на децата на контакти с двамата родители и упражняване на отговорно родителство.	Дирекция „СП"-Перник, Община Брезник, Доставчици на социални услуги с териториален обхват на Дирекция „СП"-Перник Образователни институции на територията на община Брезник, РУ - Брезник, Районен съд - Брезник	В рамките на утвърдения бюджет

3. Развитие на алтернативната грижа за деца, които не могат да живеят в биологичните си семейства.	3.1.Информираност на обществеността във връзка с предоставяната услуга „приемна грижа"; 3.2. Продължаване развитието и предоставянето на услугата „приемна грижа" в община Брезник. Консултиране и подпомагане на вече утвърдените приемни семейства в процеса на предоставяне на услугата. Предоставяне на допълнителни обучения, индивидуална и групова супервизия и оценявания; участие в процеса на напасване, опознаване и подготовката за настаняване на децата в приемните семейства.	Гарантиране най-добрия интерес на децата, отглеждани в приемни семейства. 13 професионални приемни семейства	Община Брезник; Отдел "ЗД" към Дирекция „Социално подпомагане"-Перник; Областен екип по приемна грижа - Перник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
4. Повишаване на административния капацитет и подобряване на междуинституционалното сътрудничество при работа с уязвими групи деца	4.1.Идентифициране на деца, жертви на насилие и насочването им към подходящи социални услуги и участие в консултативни програми; 4.2. Взаимодействие и сътрудничество на органите за закрила на детето на местно ниво, съгласно компетентностите им, при прилагане на Координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и/или при кризисна интервенция; 4.3. Предоставяне на психо-терапевтична работа на деца и родители, жертви на насилие и предоставяне на правна помощ от мобилен офис на фондация ПУЛС – КЦ, ЦСРИ „Т. Арсова" гр. Перник и организация „SOS Детско селище" – Перник; 4.4. Провеждане на обучения и даване на насоки на деца с цел развиване взаимоотношения на доверие и сътрудничество, умения за общуване помежду си.	Подобряване на взаимодействието със социалните работници и представители на областта и общината при прилагане на Координационния механизъм за по-ефективна подкрепа на пострадали. Насочване при необходимост за ползване на психологическа и др. вид подкрепа на деца и родители.	Община Брезник-МКБППМН Учебни заведения на територията на община Брезник Доставчици на социални услуги на териториален обхват на Дирекция „Социално подпомагане"-Перник Дирекция „СП"-Перник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
II. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ				
1. Разширяване достъпа до услуги за подобряване на майчиното и детското здраве	1.1. Обхващане на майките от рискови групи в женски консултации за проследяване и профилактиране на евентуални усложнения; 1.2. Обхват и посещаемост при личен лекар и специалист на бременни и родилки от	Подобрена грижа и подкрепа за новородени деца, майките и техните семейства.	Община Брезник Здравен медиатор Дирекция „Социално подпомагане"-	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	етнокултурните общности; 1.3. Прилагане на механизъм за по-пълно обхващане на децата в профилактични прегледи и имунизационен статус, включително при децата от етническите малцинства и временно установяващите се на територията на общината с цел „трудова заетост"; 1.4.Осигуряване на здравословно и балансирано хранене в детските заведения, училищата, както и достъп до здравни услуги и спорт; 1.5. „Детска млечна кухня".		Перник	
2. Превенция на рисковото поведение и промотиране на здравето сред децата	2.1. Провеждане на кампании с цел ограничаване употребата на психоактивни вещества, цигари, алкохол, енергийни напитки, анаболни стероиди; Включване в националната кампания „Не дишай смърт", срещу употребата на „вейпове". Беседи с лектори; 2.2. Прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие на заинтересованите институции при работа в случай на деца в риск от ХИВ, хепатит С, хепатит В и сексуално предавани болести и осигуряване на своевременна подкрепа и помощ.	Намаляване на здравословните проблеми при децата. Предотвратяване започване употребата на тютюневи изделия, наркотици, упойващи вещества и алкохол. Повишаване информираността на децата и учениците за заболяванията и начините за предпазване.	Община Брезник Здравен медиатор Дирекция „Социално подпомагане"-Перник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
3. Превенция на ранните раждания и абортите сред непълнолетните	3.1. Беседи с малолетни и непълнолетни деца във връзка с опасността от ранни бременности и раждания и рисковете, които крият.	Организиране на периодични обходи и беседи с цел превенция	Община Брезник Здравен медиатор Дирекция „СП"	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
III. ОБРАЗОВАНИЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ				

1. Образование, достъпно за всички деца. Подобряване качеството на образователната система	1.1. Прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с решение на Министерски съвет на № 373/05 юли 2017 г.; 1.2. Посещаване на семействата на децата, който подлежат на задължително училищно образование и организиране на срещи с тях цел информиране, записване и редовно посещаване на училище; 1.3. Насочване за работа с психолог, педагогически съветник, социален работник при идентифициране на застрашени от преждевременно напускане на училище и изясняване на причините за това; 1.4. Педагогическа, социална и психологическа работа с родителите, които не мотивират децата си да посещават редовно училище. Консултации в учебното заведение и в консултативен кабинет; 1.5. Оказване на помощ от образователните медиатори при общуване и взаимодействие между институциите, учениците, семействата и местната общност; 1.6. Осигуряване на съдействие от страна на образователните медиатори за взаимно опознаване на учениците от различни етнически групи и вероизповедания за създаване на атмосфера на разбирателство и толерантност и за спазване правата на детето; 1.7. Осигуряване на допълнителна педагогическа подкрепа за деца в риск от отпадане, чрез допълващо обучение, извънкласни форми; 1.8. Прилагане на утвърдената задължителна предучилищна подготовка като условие за	Намаляване на броя на децата отпаднали, застрашени и преждевременно напусналите образователната система. Обхващането и включването на учениците, подлежащи на задължително училищно образование. Подпомагане формирането на положителна нагласа към учебния процес и работа за пълноценно интегриране на учениците в образователната среда съобразно специфичните и възрастовите им особености и потребности. Обогатяване знанията и уменията на децата.	Община Брезник МКБППМН Образователни медиатори в учебните заведения Дирекция „Социално подпомагане“- Перник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	равен достъп на децата до образование; 1.9. При необходимост налагане на административни санкции съгласно нормативната база.			
2. Развитие на различни форми, модели и инструменти за превенция на инцидентите и травмите при деца	2.1. Продължаване прилагането на информационна кампания относно безопасността на децата при бедствия, пожари и извънредни ситуации; 2.2. Информационни кампании относно безопасността на пътя.	Повишаване на информираността за предпазване от бедствия. Работа чрез инициативата „Детско полицейско управление"	Община Брезник Учебни заведения на територията на община Брезник, Образователни медиатори РУ Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
3. Подобряване условията за спорт в образователната система	3.1. Поддържане на спортната база, физкултурни салони, игрища в училищата и детски площадки.	Увеличен брой на поддържаните физкултурни салони и детски площадки с по-добра и безопасна спортна база.	Община Брезник, Учебни заведения на територията на общината	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
4. Подобряване на образователната среда в учебните заведения	4.1. Обновяване на кабинети за обучение на деца със специални потребности и деца с изявени дарби.	Оборудвани кабинети с дидактически материали. Реализиране на проекти.	Община Брезник Учебни заведения Училищни настоятелства	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
5. Осигуряване на своевременно ранно включване в образователната система на децата с увреждания и децата със специални образователни потребности	5.1. Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система; 5.2. Обхващане на повече деца със СОП с цел социална интеграция и развитие на допълнителни умения.	Осигурена възможност за включване на децата с увреждания в образователния процес. Комплексна подкрепа на децата, с цел разширяване на социалните им умения.	Учебни заведения на територията на община Брезник Дирекция „СП"-Перник РЦПППО - Перник чрез Учебните заведения на територията на община Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
IV. ПРАВООХРАНИТЕЛНА И СЪДЕБНА СИСТЕМА				

1. Повишаване осведомеността на обществото, децата и на техните семейства относно правата на детето, насилието над деца, за да се стимулира активното им участие в противодействие на насилието	1.1. Запознаване децата с техните права при престъпления, свидетели на престъпления и на децата правонарушители; 1.2. Идентифициране на деца, жертви на насилие и насочването им към подходящи социални услуги и включване в консултативна програма; 1.3. Участие в местни и национални кампании по превенция на противообществените прояви, закрилата на децата, безопасност на движението, трафик на хора и сексуална злоупотреба; 1.4. Разпространение и популяризиране на различни информационни материали в училищата за превенция на насилието между и върху деца и разпространение на детска порнография; 1.5. Дейности по превенция и преодоляване дискриминацията между отделни групи хора.	Намаляване броя на пострадалите деца.	Доставчици на социални услуги на териториален обхват на Дирекция „СП"-Перник Община Брезник-МКБППМН, РУ Брезник Дирекция „СП"-Перник Учебни заведения на територията на община Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
2. Превенция на рисковото поведение сред децата и подобряване на координацията между правораздавателната, социалната, здравната и образователната система	2.1. Продължаване дейността по информиране обществеността с дейността на Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни – Брезник и с дейността на Консултативен кабинет към Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни; 2.2. Извършване на проверки в питейни заведения и места, посещавани от малолетни и непълнолетни деца; 2.3. Извършване на проверки в търговски обекти.	Сигурност и опазване на децата. Ограничаване посещенията.	Община Брезник, МКБППМН Дирекция „СП"-Перник –Отдел „Закрила на детето" РУ-Брезник	В рамките на утвърдения бюджет
3. Експлоатация, злоупотребата с деца в интернет пространството	3.1. Повишаване обществената информираност с цел предпазването на деца в онлайн среда; 3.2. Дискусии с ученици в рамките на часа на класа с цел превенция и противодействие на противообществените прояви. Дискусии за опасностите в интернет и вероятността децата да станат жертви на киберпрестъпления, когато не са подготвени да се предпазват в социалното интернет пространство;	Брой проведени училищни и извънучилищни инициативи Брой обхванати деца и родители	Учебни заведения на територията на община Брезник; Дирекция „Социално подпомагане"-Перник; МКБППМН; РУ Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	3.3. Повишаване на информираността на родителите и ролята им в предпазването на деца в онлайн среда.			
V. НАСЪРЧАВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА				
1. Включване на децата в обучителни модули по различни теми	1.1. Прилагане на насоки за изразяване и съобразяване с мнението на децата в процесите на вземане на решения; 1.2. Включване на всички желаещи ученици в управлението на община Брезник, чрез инициативата „Ден на отворените врати”.	Брой проведени училищни и извънучилищни инициативи Брой обхванати деца	Община Брезник, Учебни заведения на територията на община Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
2. Участие на децата при изграждане на политики	2.1. Участие на ученическите съвети в училищата при разработване на политиката на съответното училище; 2.2. Участие на деца в риск при вземане на решения, засягащи техния живот	Създадени възможности за детско участие, съгл. чл. 171 от ЗПУО Осигурено е правото на децата на мнение при вземане на решения за техния живот.	Учебни заведения на територията на община Брезник Община Брезник	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
VI. СПОРТ, КУЛТУРА И ДЕЙНОСТИ ЗА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ				
1. Създаване на условия и възможности за участие в безплатни занимания с физически упражнения и спорт	1.1. Подобряване на условията за спорт на децата в образователните институции; 1.2. Организиране на Детски турнири по футбол и волейбол, демонстрации по карате; 1.3. Организиране и участие в Ученически игри през учебните години; 1.4. Реализиране на общински спортен празник под надслов *„Да спортуваш е модерно”* под патронажа на кмета на общината.	Подобряване на физическата и психическа дееспособност на децата. Утвърждаване характера и самочувствието на децата, чрез средствата на спорта. Подобряване на физическата и психическа дееспособност на децата и превенция от зависимости	Община Брезник, Ръководства на учебните заведения, Обединен спортен клуб	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
2. Насърчаване изявата на децата с изявени дарби	2.1. Организиране и осигуряване на възможности за участие в конкурси, стимулиращи детското творчество и развитие на способностите на децата; 2.2. Подпомагане на деца с изявени дарби, съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.	Развитие на таланта и заложбите на децата.	Община Брезник, Ръководства на учебните заведения, Обединен спортен клуб	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

3. Достъп на всички деца до културни дейности и дейности за свободното време	3.1. Насърчаване участието на всички деца в дейности за свободното време – детски градини, извънкласни дейности в училища, школи, състави, клубове, курсове и кръжоци; 3.2. Насърчаване участието на всички деца в културни мероприятия, организирани от Община Брезник, МБППМН и културните институти: • Международен ден на детето • Конкурс за детска рисунка «Освобождението на България» • Отбелязване на 24-ти май с шествие и участие на деца и ученици и тържествен концерт • Театрални постановки и изложби • Филмови прожекции • Видовден • Музейна лаборатория • Петковден-духовен празник на гр. Брезник • Запалване на коледната елха	Насърчаване участието на всички деца в културни мероприятия и дейности за свободното време.	Община Брезник, МКБППМН Учебни заведения на територията на общината, читалища, ОИМ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

III.ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Осигуряване на достъп до социални услуги в общността.
2. Проследяване спазването на правата на децата.
3. Повишаване на родителския капацитет.
4. Укрепване капацитета на специалистите, предоставящи социална услуга „Приемна грижа".
5. Обмен на информация между различните институции работещи с деца.
6. Насърчаване на отговорното/позитивното родителство.
7. Превенция на детското здраве и предпазване от социално-значими заболявания.
8. Насърчаване спортната активност сред учащите.
9. Ефективна работа по Координационният механизъм.
10. Повишаване на информираността на децата с цел превенция от насилие и експлоатация.
11. Насърчаване участието на всички деца в културни дейности и дейности за свободното време.
12. Подпомагане на даровити деца.
13. Защита на личността, достойнството и безопасността на децата в интернет средата.

Настоящата Общинска програма за закрила на детето за 2025 г. е приета с Решение №280 по Протокол №3/20.03.2025 г. от заседание на Общински съвет – Брезник.